

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Energimarknadsinspektionen

Yttrande över förslag till ändring av föreskrifter om elleverantörers skyldighet att lämna uppgift om priser och leveransvillkor som tillämpas mot elanvändare.

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Remissen innehåller även förslag till allmänna råd, vilka inte omfattas av Regelrådets granskning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändring av Energimarknadsinspektionens föreskrifter (EIFS 2013:7) om elleverantörers skyldighet att lämna uppgift om priser och leveransvillkor som tillämpas mot elanvändare.

De idag gällande bestämmelserna anges reglera i detalj hur svenska elleverantörer ska rapportera in angivna pris- och leveransvillkor till den oberoende prisjämförelsesajten Elpriskollen som Energimarknadsinspektionen driver. Förslaget anges innebära att det införs ett utökat inrapporteringskrav för avtal om elleverans riktade till elanvändare, som avser både konsumenter och juridiska personer, med en förväntad årsförbrukning under 100000 kWh. De ytterligare elavtal som föreslås omfattas av inrapporteringskravet är fastprisavtal med bindningstiden 6 månader och 1–5 år, avtal om rörligt pris löpande och med 1 års bindningstid, mixavtal med 1 års bindningstid, anvisat pris och timavtal som erbjuds juridiska personer. Utöver det föreslås att avtalsformen fastprisavtal utökas till att också omfatta bindningstiderna 3–5 månader som erbjuds konsumenter och juridiska personer. Vidare ingår vissa ytterligare ändringar som en ny skyldighet att ange om avtalet endast gäller juridiska personer, ny paragraf som anger elhandlares skyldighet att ansöka om behörighet för att rapportera in uppgifter, fem nya exempel på leveransvillkor har lagts till samt begreppet konsument har ersatts av elanvändare genomgående i föreskriften.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges bland annat följande. Elmarknaden består av grossist- och slutkundsmarknader. På grossistmarknaden, som består av flera delmarknader, handlas el mellan producenter och elhandlare. Handel med el mellan länder är idag en naturlig del av EU:s inre elmarknad. Elen handlas på spotmarknader där det så kallade spotpriset bestäms genom en dagen före-handel för nästa dygns alla timmar. Elhandlarna köper sedan in el från spotmarknaden eller genom

bilaterala avtal för att kunna sälja elhandelsavtal till elanvändare. Slutkundsmarknaden för el är konkurrensutsatt med många elhandlare som erbjuder elhandelsavtal till slutkunder. På marknaden kan konsumenter och juridiska personer teckna elhandelsavtal som består av olika priskomponenter som elpris, skatter, elcertifikatkostnader med mera. Slutkunden behöver också teckna ett nätavtal som avser eldistribution med den lokala nätägaren och sedan betala en elnätsavgift för den distribuerade elen. De elhandelsavtal som dominerar marknaden för privat- och företagskunder anges vara fastprisavtal och avtal om rörligt pris. Det senare är den vanligaste avtalsformen och cirka 50 procent av kunderna har ett sådant avtal. Utöver denna uppdelning är det vanligt att kunder väljer ett elhandelsavtal från specifika energikällor som exempelvis vind- och vattenkraft.

Elpriskollens syfte anges vara att elanvändare på ett enkelt sätt ska få tillgång till användbar information om priser och villkor för att med ökad kunskap kunna agera på elmarknaden. Elpriskollen, som är landets enda oberoende prisjämförelsesajt visar de vanligaste avtalen på marknaden. Målet med Energimarknadsinspektionens arbete som föranleder förslaget till föreskriftsändring i inrapporteringskyldigheten anges vara att utöka skyldigheten för elhandlare att också rapportera in priser och leveransvillkor för juridiska personer. Skyldigheten omfattar då priser och leveransvillkor som tillämpas mot elanvändare vilket omfattar både konsumenter och juridiska personer.

Det anges att förslaget att inrapportering till Elpriskollen också ska omfatta juridiska personer är positivt för den kundgruppen. Det anges att Energimarknadsinspektionen ofta mottar klagomål från småföretagare som genom telefonförsäljning tecknat elavtal och där avtalet inte motsvarar det som utlovats över telefon. Det kan innefatta långa bindningstider eller betydligt dyrare elpriser än vad telefonförsäljaren lovade. Företagare anges sakna konsumenträttsligt skydd som t.ex. ångerrätt och flera av ellagens kundbestämmelser anges endast gälla för konsumenter. Det anges därför kunna vara positivt ur en ekonomisk synvinkel och ur ett kundskyddsperspektiv om juridiska personer kan jämföra elavtal på Elpriskollen.

Därutöver anges att i samband med föreskriftsändringen väljer Energimarknadsinspektionen också att anpassa förslaget till kommande regler om prisjämförelseverktyg från elmarknadsdirektivets artikel 14 som är en del av Ren energi för alla i Europa (Ren energipaketet). Syftet med paketet är att underlätta omställning till förnybar energi, stärka konsumenternas ställning samt en fortsatt integrering av elmarknaderna inom unionen.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att Energimarknadsinspektionen skulle kunna välja att inte införa de föreslagna föreskriftsändringarna som skulle innebära att endast priser och leveransvillkor för elavtal som erbjuds konsumenter fortsatt presenteras på Elpriskollen. Småföretagare i Sverige skulle då behöva vänta på elmarknadsdirektivets införande i svensk lag för att kunna jämföra elpriser på ett prisjämförelseverktyg. Publicering av priser och leveransvillkor för elavtal som erbjuds juridiska personer gör det enklare för småföretagare att verifiera prisuppgifter och leveransvillkor. Företag har därmed en stor nytta av de föreslagna föreskriftsändringarna dels ur en ekonomisk synvinkel och dels ur ett kundskyddsperspektiv.

Att inte genomföra de föreslagna föreskriftsändringarna nu anges endast innebära att ändringen skjuts framåt i tiden. En föreskriftsändring blir aktuell i alla fall när de nya bestämmelserna elmarknadsdirektivets artikel 14 införlivats i svensk lag. Sverige är skyldigt att införliva Ren

energipaketet i svensk lag och har ingen möjlighet att inte följa direktiven. Därför anges det vara bättre att genomföra föreskriftsändringarna nu när det finns tid att göra det nödvändiga utvecklingsarbetet med Elpriskollen samt att elhandlarna har möjlighet att anpassa sig till de nya ändringarna i inrapporteringsskyldigheten. Förslagsställaren analyserar även i några andra avseenden vad det skulle innebära att inte införa delar av föreskriftsförslaget¹.

Vidare anges att en alternativ lösning hade varit att göra en ännu mer omfattande inrapporteringsföreskrift där elhandlare blir skyldiga att rapportera in alla sorters elavtal som de erbjuder, vilket nuvarande föreskrift möjliggör. Detta anges emellertid inte ha varit aktuellt eftersom eventuella nyttor för jämförelse av mindre vanliga och mer komplicerade elavtalsformer inte ansetts överväga eventuella kostnader för såväl Energimarknadsinspektionen som för de berörda elhandlarna. Energimarknadsinspektionen har istället valt att begränsa omfattningen av inrapporterade avtal som möjliggör jämförbarhet och följer kravet på att täcka så stor del av marknaden som möjligt.

Det anges att ett annat alternativ hade varit att inte tillämpa begränsning för årsförbrukning under 100000 kWh som följer av elmarknadsdirektivet. Det hade inneburit att alla elhandelsavtal som erbjuds elanvändare oavsett förväntad årsförbrukning skulle publiceras på Elpriskollen. Energimarknadsinspektionen har istället valt att begränsa omfattningen av elhandelsavtal som erbjuds på Elpriskollen och därmed också antalet möjliga kunder som kan ta del av erbjudandena. Energimarknadsinspektionen har därigenom gjort en mer restriktiv tolkning än vad dagens ellag möjliggör. Den alternativa lösningen anges dock inte varit aktuell med anledning av den kommande lagstiftningen från elmarknadsdirektivet.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilken bedömning som förslagsställaren gör av vad som skulle bli följden av om den föreslagna regleringen inte genomförs. Beskrivningen är tydlig. Det har också angetts några alternativa lösningar som kunde ha valts och varför dessa inte har förordats. Beskrivningen är tydlig inte minst när det gäller vad konsekvenserna för berörda skulle ha blivit av det hypotetiska förslaget med en rapportering av alla elavtal.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att Energimarknadsinspektionens bedömning är att förslaget till reglering i huvudsak är i enlighet med, och inte går utöver, de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU. Vad gäller inspektionens val att använda begreppet elanvändare istället för hushållskunder och mikroföretag, som används i artikel 14 i elmarknadsdirektivet, avviker förslaget mot EU-regler. Förslaget baseras på rapporten Ren energi inom EU som Ei överlämnade till regeringen under februari 2020 som innehåller förslag på implementering av Ren energi-paketet² i svensk lag.

¹ Se sid 6 i konsekvensutredning för beskrivningen i sin helhet.

² I Energiinspektionens rapportering av uppdraget om Ren energipaketet nämns justeringar i åtta EU-rättsakter: Direktivet om byggnaders energiprestanda (rådets och parlamentets direktiv (EU) 2018/844), Förnybarhetsdirektivet (rådets och parlamentets direktiv (EU) 2018/2001), Energieffektiviseringsdirektivet (rådets och parlamentets direktiv (EU) 2018/2002), Förordningen för styrning av EU:s energipolitik (rådets och parlamentets förordning (EU) 2018/1999), Elmarknadsförordningen (rådets och parlamentets förordning (EU) 2018/943), Elmarknadsdirektivet (rådets och parlamentets direktiv (EU) 2018/944), Elberedskapsförordningen (rådets och parlamentets (EU) förordning 2019/941) och Förordningen för byrån för samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter (ACER) (rådets och parlamentets förordning (EU) 2019/942).

Energimarknadsinspektionen har valt att använda begreppet elanvändare därför att det är etablerat och definierat i ellagen och inkluderar konsumenter och juridiska personer. Begreppet mikroföretag anges inte finnas i ellagen och skulle enligt förslagsställaren skapa en distinktion mellan olika företag som inte är relevant. Energimarknadsinspektionen har valt att använda begreppet elanvändare som innefattar konsumenter och juridiska personer. Det anges att begreppen torde vara snarlika och omfatta företag med en förväntad årsförbrukning under 100000 kWh som är syftet i Ren energi-paketet. Begreppet juridisk person anges vara bredare än mikroföretag och inkluderar alla juridiska personer som bostadsrättsföreningar och ekonomiska föreningar med mera. Energimarknadsinspektionens bedömning anges vara att nyttan med att ha ett bredare begrepp och inkludera fler juridiska personer överväger avvikelsen mot reglerna i elmarknadsdirektivets artikel 14.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen hade kunnat bli ännu tydligare om det på samma plats som bedömningen görs också hade funnits information om vilka specifika EU-rättsakter som ingår i paketet. Även befintlig beskrivning är emellertid tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i konsekvensutredningen att de ändrade föreskrifterna enligt förslaget kommer att träda ikraft under mars 2021, ca två och en halv månad efter att utvecklingen av Elpriskollen och ELIN är klar (ELIN är det inrapporteringssystem till vilket elhandlarna lämnar sin information, som sedan publiceras i Elpriskollen). Skälet till tidpunkten för ikraftträdande anges vara att elhandlarna ska ha möjlighet att anpassa sig till förändringen och göra nödvändiga ändringar i deras interna processer och datasystem. Ett ikraftträdande för nära inpå färdigställandet av jämförelseverktyget skulle göra det svårt för elhandlarna att följa de nya skyldigheterna. Energimarknadsinspektionens bedömning är att ett ikraftträdande som sker 2,5 månad efter färdigställande är rimlig tid för elhandlarna att anpassa sig till de nya förändringarna, givet att elhandlarna blir informerade om ändringarna tidigare än så.

Särskilt framtagen information om vilka uppgifter som ska inrapporteras och hur detta praktiskt ska ske kommer skriftligen skickas ut till landets elhandlare under vintern 2020. För att ge samtliga elhandlare möjlighet att förbereda sig för det nya inrapporteringskravet så kommer Energimarknadsinspektionen under vintern 2020 att göra en videopresentation om förändringarna i inrapporteringssystemet ELIN och lägga ut det på webbplatsen ei.se. Ett epostmeddelande kommer också att skickas ut till alla registrerade rapportörer i ELIN som kommer få information om förändringen och en länk till videopresentationen. Utöver det kommer Ei att hålla fem webinarier under mitten av januari 2021 där myndigheten informerar om de kommande ändringarna. Elhandlare anges vid dessa tillfällen ha möjlighet att ställa frågor och få detaljerad information om Elpriskollens nya gränssnitt för juridiska personer och förändringar i inrapporteringsverktyget. Till inrapporteringsverktyget finns en handbok som kommer att uppdateras under vintern 2020 och som beskriver förändringarna på Elpriskollen och ELIN. Ovanstående informationsinsatser kommer enligt Energimarknadsinspektionens bedömning att ge de berörda elhandlarna tid på sig för att anpassa sina nuvarande rutiner kring inrapporteringen. När föreskriften är beslutad kommer Ei också att informera elhandlarna om detta på webbplatsen ei.se.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilka överväganden som har gjorts vid valet av tidpunkt för ikraftträdande och avseende behovet av informationsinsatser. Det är tydligt att det har gjorts en bedömning av de behov berörda elhandlare kan väntas ha. Regelrådet kan visserligen notera att den anpassningstid som det rör sig om inte är påtagligt lång. Det hade kunnat göra beskrivningen än mer

transparent om det hade framgått ifall det finns fler faktorer än tidig tillgång till information som förslagsställaren har beaktat vid sin bedömning om ikraftträdande är rimlig (och i så fall vilka). Befintlig beskrivningen är emellertid tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att efter omregleringen av den svenska elmarknaden 1996 är handel och produktion av el konkurrensutsatt och kunderna väljer vilken elhandlare de vill köpa sin el ifrån. Det anges idag finnas ca 130 elhandlare på den svenska elmarknaden som säljer el till konsumenter och rapporterar avtal till Elpriskollen. Två av de tre största elhandlarna, sett till antalet kunder, anges finnas inom koncerner som där också två av Sveriges största elnätsföretag, utifrån antalet kunder ingår.

Sverige anges vara uppdelat i fyra elområden och elpriserna är i allmänhet lägre i norr, där mycket av elproduktionen sker, än i söder, där mycket av elförbrukningen sker. De flesta elhandlare anges erbjuda avtal till kunder i hela landet eller i flera elområden samtidigt som det även finns elhandlare som endast erbjuder avtal inom det elområde de är baserade. Det anges att de elhandelsavtal som omfattas av förslaget till ny inrapporteringskyldighet till Elpriskollen täcker cirka 90 till 95 procent av marknaden³.

Det anges att de elhandelsföretag som idag erbjuder elhandelsavtal till juridiska personer, med en förväntad årlig elförbrukning under 100000 kWh, är samtliga cirka 130 elhandlare som är verksamma på den svenska elmarknaden. Dessa berörs i någon form av de nya inrapporteringskraven beroende på vilka elhandelsavtal de erbjuder. Exempelvis erbjuder endast ett fåtal elhandlare timavtal till företag.

Vidare anges att de berörda elhandlarna har en genomsnittlig omsättning på 139 miljoner kronor. Om man tar bort den elhandlare som har högst omsättning anges genomsnittsomsetningen bli ca 46 miljoner kronor. Förslaget kommer att påverka både små som stora elhandlare. Ungefär 21 procent av elhandlarna utgör gruppen mindre med en omsättning mellan 1–20 miljoner kronor per år. De stora elhandlarna som har en omsättning över en halv miljard kronor utgör cirka 4 procent av antalet elhandlare på elmarknaden⁴.

Därutöver anges att det sammanlagt under 2019 levererades el till cirka 5,3 miljoner kunder på den svenska elmarknaden, av vilka 4,6 miljoner var konsumenter och resterande klassificerats som "övrige kunder", vilket i stor grad anges innefatta näringsidkare.

Regelrådet gör följande bedömning. De företag som kommer att beröras direkt av kraven i författningsförslaget, de elhandlande företagen, beskrivs tillräckligt såväl när det gäller bransch som antal och storlek. Det finns även andra företag som berörs av förslaget, nämligen de företag som ingår i kategorin juridiska personer, som nu kommer att få utökad möjlighet till jämförelser av avtal. Dessa företag har inte beskrivits ytterligare, utöver att det framgår att de utgör en stor andel av ca 0,7 miljoner "övrige kunder". Det hade varit värdefullt om även dessa företag hade beskrivits tydligare än vad som är fallet. Eftersom elhandlarna har beskrivits tydligt och det ändå finns viss information om antalet företag bland elanvändarna kan befintlig beskrivning anses tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

³ Ytterligare information om grunden för denna bedömning återfinns på sid.14-15 i konsekvensutredningen.

⁴ I tabell 5, på sid. 20 i konsekvensutredningen presenteras omsättningen grupperad på elhandlare, för en översiktlig helhetsbild.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Det anges i konsekvensutredningen att förslagsställaren under arbetet med utformandet av ny inrapporteringsföreskrift har besökt samtliga elhandlares hemsidor för att få en uppfattning om vilka avtal som erbjuds till juridiska personer och hur företagsavtal kan tecknas. I en majoritet av fallen presenteras inte priser vilket anges göra det svårt att utvärdera olika elhandelsavtal som erbjuds av olika elhandlare. I dessa fall anges elanvändaren behöva ringa till elhandlaren för att få prisuppgift och för att teckna elhandelsavtal. I de fall elanvändaren vill ringa till flera elhandlare för att jämföra erbjudandena för att säkerställa ett bra pris kan detta vara tidsödande. Ett samtal till en elhandlare anges ta mellan 5 och 15 minuter och vid utvärdering av tre elhandlare mellan 15 och 45 minuter. Att elhandelsavtal för juridiska personer med en förväntad årsförbrukning under 100 000 kWh enligt förslaget kommer presenteras på Elpriskollen anges ge tidsvinster. Med förändringen anges juridiska personer som vill teckna företagsavtal kunna söka på Elpriskollen och få flera förslag på elhandelsavtal. Förändringen anges medföra att juridiska personer sparar tid genom att inte behöva ringa till olika elhandlare för att få prisuppgifter. Dessutom kommer utvärderingen och sorteringen av elhandelsavtal att hanteras av Elpriskollen vilket också sparar tid. I de fall en juridisk person väljer att utvärdera elhandelsavtal på Elpriskollen en gång per år anges tidsvinsten vara upp till 30 minuter jämfört med att ringa elhandlare eller besöka deras hemsidor.

Utöver tidsvinsterna anges den föreslagna förändringen av föreskriften också leda till att juridiska personer kan sänka sina elhandelskostnader. Energimarknadsinspektionen har jämfört 25 elhandlares fasta elpriser med 1 års bindningstid som erbjuds gentemot företag med en årsförbrukning om 99 999 kWh. Resultatet visar att en juridisk person kan spara ca 16,6 öre per kWh om den väljer det billigaste avtalet i jämförelse med det dyraste. Under ett helt år anges detta ge en besparing om ca 16 600 kr. En företagare med en årsförbrukning om 30 000 kWh kan spara lika många öre per kWh enligt jämförelsen, vilket anges ge en årlig besparing om nästan 5000 kronor. Energimarknadsinspektionen har även gjort en liknande jämförelse avseende 25 elhandlares rörliga elpriser. Den analysen anges visa att en företagare med en årsförbrukning om 99 999 kWh kan spara ca 14,3 öre per kWh om denne väljer det billigaste avtalet i jämförelse mot det dyraste. Under ett helt år anges detta ge en besparing om ca 14 300 kr. En företagare med en årsförbrukning om 30 000 kWh anges kunna spara nästan lika många öre per kWh enligt jämförelsen, vilket anges ge en årlig besparing om nästan 4300 kronor.

När det gäller elhandlarna anges följande. Energimarknadsinspektionen bedömer att resursåtgången för att göra eventuella anpassningar till de nu föreslagna föreskriftsändringarna inte är särskilt omfattande för elhandlarna. Över åren har avtalstyper tillkommit och tagits bort på Elpriskollen vilket medfört mindre anpassningar för landets elhandlare. Vissa förutsättningar anges vara givna sedan tidigare. Samtliga elhandelsföretag som säljer el till konsumenterna erbjuder ett eller flera av de avtalstyper som omfattas av inrapporteringskravet till juridiska personer. De aktuella uppgifter som ska rapporteras anges företagen normalt ha tillgängliga i sina egna system. Det behövs vid inrapporteringen inte göras några särskilda beräkningar eller sammanställningar. De kostnader som kan uppkomma anges vara administrativa.

Det nya inrapporteringskravet omfattar elhandelsavtalen fastprisavtal med bindningstid 3–5 månader som erbjuds konsumenterna och juridiska personer samt fastprisavtal med bindningstiden 6 månader och 1–5 år, avtal om rörligt pris löpande och med 1 års bindningstid, mixavtal med 1 års bindningstid, anvisat pris och timavtal som erbjuds till juridiska personer. Utifrån en kartläggning som gjorts erbjuder minst 90 procent av elhandlarna avtal om rörligt pris till juridiska personer och cirka 80 procent erbjuder fastprisavtal. Dessa utgör de vanligaste elhandelsavtalen som erbjuds på elmarknaden. Det nya inrapporteringskravet ställer krav på elhandlare att rapportera in priser för de elhandelsavtal de erbjuder. Det anges därför inte vara nödvändigt att uppskatta eventuella kostnader för elhandlarna att ta fram nya avtalsformer från grunden.

Energimarknadsinspektionen har frågat en referensgrupp⁵ som är kopplad till arbetet med föreskriftsändringen om det är möjligt att uppskatta tidsåtgång och kostnader för administrationen av den nya rapporteringen. Det anges ha varit svårt att få exakta uppgifter från referensgruppen om vilka kostnader som kan uppkomma. Det anges bero på att föreskriften inte är färdig vilket gör det svårt att veta exakt vad som behöver utvecklas och göras för att uppfylla de nya inrapporteringskraven. Därför används dels kostnadsuppskattningar som tidigare lämnats av elhandlare vid ändringar av inrapporteringskyldigheten, dels uppskattningar som Energimarknadsinspektionen har gjort av tidsåtgång för initial inrapportering av nya elhandelsavtal.

Kostnadsberäkningen anges utgå från uppgifter som Energimarknadsinspektionen har om antalet elhandelsavtal som erbjuds konsumenterna. För att göra beräkning för juridiska personer antas att antalet elhandelsavtal för dessa är samma som för konsumenterna. De elhandlare som förslagsställaren varit i kontakt med har påpekat att juridiska personer med en förväntad årlig elförbrukning under 100000 kWh erbjuds samma elhandelsavtal som konsumenterna. Därför anges det vara ett rimligt antagande som ger en uppskattning av den maximala kostnaden.

Inrapportering av elhandelsavtal till ELIN anges kunna ske antingen manuellt, med Excel- eller XML-fil. För de elhandlare som använder sig av de två senare anges det kunna finnas behov av att uppdatera filerna och de kopplingar som finns mellan interna datasystem. Utvecklingsarbetet som består av arbetstid anges kunna ge engångskostnader som är beroende av de interna systemens komplexitet och antalet avtal som ska rapporteras in. Det vanligaste anges vara att elhandlare rapporterar in från ett till trettio elhandelsavtal⁶. Ett av landets största elhandelsföretag anges rapportera in cirka 2900 olika kombinationer av elhandelsavtal, vilket anges vara unikt. Elhandelsföretaget har tidigare uppgivit att utvecklingskostnader för ändringar i inrapporteringen till ELIN för anpassningar av datasystemen uppskattats till cirka 75000 till 100000 kronor i engångskostnad.

Energimarknadsinspektionen anser att det är rimligt att anta att kostnadsuppskattningen kommer falla inom samma intervall för de nya inrapporteringskraven för detta företag. För majoriteten av elhandlarna som har avsevärt färre avtalstyper som ska rapporteras in antar förslagsställaren att engångskostnader för utveckling av inrapporteringsverktyg är lägre eller obefintliga. För de elhandlare som rapporterar in mellan 51 och 120 elhandelsavtal uppskattar förslagsställaren att engångskostnaden uppgår till 7500–10000 kronor. För elhandlare som rapporterar in 31–50 elhandelsavtal uppskattas engångskostnaden bli 3500–5000 kronor och för elhandlare med upp till 10 elhandelsavtal förväntas inga engångskostnader.

Därutöver anges att innan elhandlaren kan rapportera in elhandelsavtal måste varje avtalstyp som erbjuds läggas upp i inrapporteringsverktyget. För det nya inrapporteringskravet innebär det att en elhandlare maximalt behöver lägga upp 16 avtalstyper för fyra elområden vilket ger totalt 64 olika avtalstyper⁷. I Energimarknadsinspektionens inrapporteringsverktyg har elhandlarna registrerade användare som rapporterar in priser. Myndigheten antar att det är dessa administratörer som kommer lägga upp de nya elhandelsavtalen enligt den nya inrapporteringsföreskriften. Att rapportera in ett nytt avtal antas ta en halvtimme per avtal och utföras av en webbadministratör med en timkostnad på 385 kronor per timme. Det ger en maximal initial inrapporteringskostnad per elhandlare på cirka 12300 kronor.

⁵ Det anges att det i referensgruppen ingår representanter från Konsumentverket, Konsumenternas energimarknadsbyrå, Energiföretagen Sverige, Oberoende elhandlare, Vattenfall, Borås Elhandel, Godel, Jämtkraft, Karlshamn Energi och Affärsverken Karlskrona.

⁶ Fördelning visas i tabell 6 på sid. 22 i konsekvensutredningen. Det framgår att drygt 110 elhandlare rapporterar höst 30 avtal.

⁷ De aktuella avtalstyperna visas i en tabell på sid. 23 i konsekvensutredningen.

När elhandelsavtalen sedan lagts upp i ELIN återstår att rapportera in de faktiska elhandelsavtalen vilket anges ske varje gång priserna för elhandelsavtalen förändras. Enligt uppgifter som Energimarknadsinspektionen hämtar från ELIN uppdaterar elhandlarna de rörliga avtalen en gång per månad och övriga avtal cirka 2 gånger per månad. Varje uppdatering av prisuppgifter på Elpriskollen antas tas cirka en timme per gång. Detta anges medföra en löpande administrativ kostnad per månad på cirka 770 kronor.

Slutligen anges att möjliga intäkter kan ställas mot kostnaderna. Dessa intäkter anges bestå i den affärsnytta en elhandlare har av att erbjuda sina tjänster på Elpriskollen och de potentiella intäkter som kan uppkomma genom att det träffas ett avtal med en kund som använt sajten.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är värdefullt att försök till kvantifieringar har gjorts både av kostnadsförändringar för juridiska personer bland elanvändarna och för elhandlarna. Det är inte helt tydligt för Regelrådet hur kostnadsuppskattningarna för de företag med färre antal elhandelsavtal än det största har gjorts, men det går i vart fall att utläsa att det är kostnader som ställs i proportion till det lägre antalet avtal, jämfört med den säkerställda siffran för det större företaget. Det skulle ha förbättrat konsekvensutredningens transparens om beräkningsförutsättningarna hade redovisats tydligare. Av sammanhanget drar Regelrådet slutsatsen att beloppen för företag med lägre antal avtal borde vara kostnader per företag, men även detta hade kunnat anges tydligare. Kostnaderna för att lägga in avtalstyperna i inrapporteringsverktyget har beskrivits tydligt. Det skulle ha förbättrat transparensen ytterligare om den löpande administrativa kostnaden också hade angetts per år. Sammantaget bedömer Regelrådet att redovisningen är tillräcklig även om den hade kunnat vara tydligare i nämnda avseenden.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att det finns ett antal etablerade prisjämförelsesajter som alla har en viktig roll att fylla när konsumenterna ska söka information för att jämföra eller byta elavtal. Utbudet av elavtal anges vara stort och det anges vara svårt för en enskild konsument att själv överblicka marknaden. Elpriskollen anges vara Sveriges enda oberoende prisjämförelseverktyg för elavtal som drivs utan vinstintresse, provisioner per genomfört byte eller liknande. Att Elpriskollen nu kommer att omfatta även avtal riktade mot juridiska personer med en förväntad årlig elförbrukning under 100000 kWh anges kunna leda till ökad priskonkurrens mellan elhandlarna. Om kundrörligheten ökar förbättras konkurrensen mellan företagen vilket anges vara positivt för marknads funktion.

Det anges vidare att även prisjämförelsen elskling.se har företag som en av sina målgrupper. Skillnaden (förutom att man tar betalt av elhandlarna per genomfört byte) anges emellertid vara att företag här kan få offerter från flera elhandlare. Elpriskollen anges skilja sig från bland annat elskling.se genom att Elpriskollen bygger på obligatorisk inrapportering från alla elhandlare som säljer el till näringsidkare med förbrukning på upp till 100000 kWh/år och visar resultatet i en rangordning där alla erbjudanden ingår. När Elpriskollen genom förslaget utökar målgruppen för jämförelseverktygen och inkluderar en större del av de erbjudanden som erbjuds på elmarknaden anges det kunna uppstå en ökad konkurrens mellan de svenska jämförelseverktygen. Elpriskollen anges inte påverkas av konkurrensen men de kommersiella aktörerna kan känna ett ökat tryck att förbättra sitt utbud och de tjänster som erbjuds.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen innehåller relevant information.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det anges att Energimarknadsinspektionen inte bedömer att några ytterligare kostnader kommer att uppstå för elhandlarna eller att de behöver göra ytterligare förändringar i sin verksamhet till följd av den nu föreslagna regleringen än de som redan har redovisats.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att någon särskild hänsyn inte behöver tas till små företag. De föreslagna ändringarna träffar alla elhandlare lika. Samtliga företag, oavsett storlek, som vid ikraftträdandet av de nya bestämmelserna redan erbjuder de nya avtalsformerna berörs av inrapporteringskyldigheten. Kostnaderna bedöms för mindre verksamheter att vara av begränsad omfattning eftersom mindre elhandlare i regel endast erbjuder några få avtal. Det innebär att förslaget inte medför några engångskostnader åt merparten av de små elhandlarna och en administrativ kostnad om endast ca 770 kronor per månad.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är värt att notera att omständigheten att samtliga företag berörs av skyldigheten inte i sig innebär att rapporteringskyldigheten med säkerhet kan bedömas slå på samma sätt gentemot företag av olika storlek. Samma kostnad i absoluta tal kan medföra proportionellt sett större konsekvenser för ett litet företag. Förslagsställaren har emellertid också hänvisat till en bedömning att kostnaderna för de små företagen kan väntas bli mindre än för de större. I vilken utsträckning en månatlig administrativ kostnad på 770 kr kan anses obetydlig beror såvitt Regelrådet kan förstå i vart fall i någon mån på det enskilda företagens förutsättningar. Det är i alla händelser tydligt redovisat vilken bedömning förslagsställaren har gjort och av vilka skäl. Beskrivningen kan anses tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen i samtliga avseenden håller tillräcklig kvalitet. Det finns exempel på att beskrivningen av förutsättningar för uppskattningar och beräkningar hade kunnat beskrivas mer tydligt. Dessa är emellertid inte av sådan betydelse att de hindrar att även befintlig beskrivning kan anses tillräcklig.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 28 oktober 2020.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Per Högström.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Per Högström
Föredragande